

Пояснювальна записка

Обґрунтування необхідності відкриття нової освітньої програми

1. Короткий опис програми:

Найменування спеціальності: 106 «Географія»

Освітній рівень (ступінь): перший (бакалаврський)

Назва програми: Регіональний розвиток і просторове планування

Форма навчання і обсяг програми (в кредитах ЄКТС і роках): денна (240 кредитів ЄКТС; 4 роки навчання)

Мета програми: формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні та практичні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі географічних наук, основних принципів управління регіональним збалансованим розвитком та просторовим плануванням різних природничих і суспільних процесів та явищ в умовах ринкової економіки, з метою підвищення конкурентоспроможності регіонів України та сприяння соціальному партнерству, педагогіки та методики викладання географії у загальноосвітніх закладах освіти різних рівнів та типів.

Предметна область: 10 – Природничі науки, 106 – Географія, ОП - «Регіональний розвиток і просторове планування».

Обов'язкові навчальні модулі – 69,2%, з них: дисципліни загальної підготовки – 38% , професійної підготовки – 46%, практичної підготовки – 16%. Блок вибіркових дисциплін – 30,8%, з них, що розширюють: загальні компетентності – 12%, професійні – 88%.

Орієнтація програми: Освітньо-професійна. Відповідно до МСКО має прикладну орієнтацію.

Програмою передбачено оволодіння теоретичними та практичними знаннями, які сформуєть основні компетентності необхідних для виконання різних обов'язків, а саме: 1) у закладах загальної середньої освіти різних рівнів та типів; 2) на посадах органів державного управління та місцевого самоврядування, що займаються моніторингом та регіонального збалансованого розвитку; 3) науково-дослідницьких установ, для дослідження територіальних відмін розвитку соціогеосистем та їх складових; 4) прикладну складову, що передбачає застосування географічних знань, умінь та навичок у вирішенні проблем просторового планування та суспільного розвитку на регіональному та місцевому рівні.

Особливості програми: Виробнича практика в обсязі 16 % від загального обсягу освітньої програми. навчання студентів передбачає можливість міжнародної мобільності на 3 та 4 курсах у ВНЗ Польщі, Чехії, Румунії та інших країн. Освоєння програми вимагає обов'язкового проходження навчальних та виробничих практик в організаціях та органах місцевого самоврядування (об'єднаних територіальних громад, далі ОТГ) , які займаються моніторингом регіонального розвитку та просторовим плануванням і розробкою стратегій соціально-економічного розвитку окремих адміністративних одиниць, а також проходження педагогічної практики. для забезпечення проходження практик наявна уся потрібна документація.

2. Опис необхідності відкриття нової програми:

Сучасні особливості розбудови України, а саме проведення децентралізації, вимагає широкого розуміння та просторового і стратегічного дослідження моніторингу сукупного регіонального розвитку та окремих складових природних, природно-антропогенних, суспільних та економічних складових. Саме це підтверджує нагальну потребу у фахівцях з регіонального збалансованого розвитку та просторового планування та необхідність відкриття даної освітньої програми.

На всіх етапах реалізації реформи децентралізації в Україні задіяні управлінці, науковці, депутати місцевих рад, громадські активісти, які повинні враховувати особливості функціонування тієї чи іншої системи, галузі чи комплексу у просторі та часі. Саме на розвиток таких основних компетенцій і спрямована освітня програма «Регіональний розвиток і просторове планування».

Сьогодні склалися досить помітні соціально-економічні диспропорції та поляризації між центрами та периферіями як на національному (загальнодержавному), так і регіональних та локальних рівнях. Вони проявляються у різних фінансових, господарських та інфраструктурних, соціальних та інших спроможностях створених ОТГ; різній доступності до центрів госпітальних округів, а також їх демографічному навантажені; не рівних умов створення опорних шкіл та особливо довозення учнів до них, наповненості класів тощо. Саме ці відміни потрібно враховувати не тільки з позиції фінансово-господарських показників, але й із особливостей просторових відмін розвитку та функціонування того чи іншого процесу, явища, галузі чи комплексу господарства. Це допоможе забезпечити рівний доступ населення до тих чи інших економічних благ, подолати диспропорції розвитку регіонів та громад, що безумовно буде сприяти підвищенню рівня економічного, соціального, культурного розвитку України загалом. Тому здобувачі, які успішно пройдуть навчання за даною освітньою програмою будуть володіти знаннями, вміннями та навичками моніторити просторові (територіальні) відміни тих чи інших явищ і процесів, досліджувати особливості їх функціонування залежно від різних чинників та простежувати взаємозв'язки між ними, а також планувати оптимальні мережі закладів промислового виробництва (заводів, фабрик, окремих невеликих виробництв тощо) та сфери обслуговування (транспорту, торгівлі, закладів освіти, медицини, культури, громадського харчування тощо).

Також однією із переваг програми є те, що її випускники зможуть викладати географію у закладах загальної середньої освіти з розумінням саме сучасних тенденцій розвитку географічної оболонки, населення та його господарської діяльності, що безумовно допоможе виховувати молоде покоління із більш ширшим пізнанням територіальних відмін географічних процесів та явищ.

Слід відмітити, що випускова кафедра географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича спеціалізується на підготовці фахівців географів з 1990 року. Випускники кафедри успішно працюють в різних галузях, а саме науковій, освітній,

управлінській, органах місцевого самоврядування, органах державної служби, очолюють власні підприємства та установи тощо.

У 2017 р. кафедра разом з кафедрами фізичної географії, геоморфології та палеогеографії; економічної географії та екологічного менеджменту успішно пройшла ліцензування зі спеціальності 106 «Географія» за першим освітнім (бакалаврським) рівнем. В запропонованій ОП підсилена регіональна складова підготовки фахівця-географа, менеджера регіонального розвитку, що відповідає вимогам сьогодення.

Позитивними очікуваннями для Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича є урізноманітнення підготовки високопрофесійних та конкурентоспроможних фахівців здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства, що є суголосним соціальному розвитку держави. Прогнозована кількість студентів 25 осіб денної форми, що є в межах ліцензійного обсягу 106 Географія, який за останні роки був заповнений на 35%. Тому очікуваний вплив на контингент інших програм цієї спеціальності незначний.

3. Пояснення неможливості досягнення цілей нової програми в рамках існуючих програм

Освітня програма забезпечує фундаментальну теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які набувають глибоких комплексних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у галузі регіоналістики, економічної і соціальної географії та педагогіки. ОП забезпечує одержання слухачами здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ОП забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей (змістових та операційних), необхідних фахівцю географу в напрямі здійснення просторового планування та обґрунтування заходів регіонального розвитку, які розширюють науковий світогляд і здібності до проведення методологічного аналізу й розуміння досягнень географічної науки, формувати власні підходи та алгоритми у науково-дослідницькій діяльності.

Унікальність ОП полягає в органічному поєднанні дослідницьких і прикладних аспектів діяльності здобувачів, в тому числі і різноманітної практичної підготовки (картографічної, геоінформаційної, конструктивної та інших), забезпечує врахування сенергетичності, перцепційності та всебічного просторового аналізу, передбачає можливості для стажування в органах місцевого самоврядування, на державних підприємствах та у загальноосвітніх навчальних закладах, що є основою для подальшої самостійної роботи.

Фахівець з управління регіональним розвитком (регіоном, громадою, населеним пунктом) має володіти компетентностями з врахуванням потреби ринку праці за різними секторами економіки – управління територіями,

сферами туризму та агробізнесу, лісового господарства та промислового виробництва. Це забезпечить оволодіння прийомами фахового наукового аналізу географічних процесів, вміння максимально точно оцінювати сильні і слабкі сторони регіону, розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, здійснювати моніторинг регіонального розвитку враховуючи специфіку території.

4. Основні показники які впливають на собівартість освітньої програми

Потрібний аудиторний та лабораторний фонд на факультеті є, тому додаткові витрати не передбачаються. впродовж навчання слухачі освітньої програми проходять також навчальні, педагогічну та виробничу практики, бази та договори для проходження яких також наявні.

Третина предметів у даній ОП є спільними зі спеціальністю «Географія», що дозволить проводити лекції одним потоком. Оскільки кількість таких лекційних занять становить 33 %, то витрати вкладаються в існуючу собівартість підготовки бакалаврів за спеціальністю 106 «Географія».

5. Опис ринку зацікавлених у програмі стейкхолдерів

На сучасному ринку праці необхідні фахівці, що здатні оцінювати і прогнозувати регіональні природничі та суспільно-географічні процеси, аналізувати місцезоналення (центричність та периферійність), потенціал території щодо здійснення господарської діяльності, аналізувати регіональні відмінності природокористування, соціально-економічного розвитку та обґрунтувати формування нових полюсів розвитку, аналізувати ризики та перспективи процесів децентралізації, навички роботи з геоінформаційними системами в регіональному плануванні та управлінні, що забезпечить формування можливостей підвищення ролі об'єднаних територіальних громад та регіонів.

Зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) впровадження ОП є місцеві державні адміністрації та їх структурні підрозділи, виконавчі органи рад, органи самоорганізації населення та об'єднані територіальні громади, інші структури для яких стратегічне планування є інструментом синергії зусиль для регіонального розвитку, формування конкурентного стану громади, а також вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян. Важливим моментом є той факт, що випускники даної ОП також можуть займатися педагогічною діяльністю, у загальноосвітніх закладах.

Наразі актуальною та затребуваною є підготовка фахівців, які мали б глибокі теоретичні і практичні знання з основних напрямків сучасної географічної науки, володіли навиками визначати регіональні особливості природокористування, соціальної та економічної сфер, вміти робити прогнозу оцінку регіонального розвитку в усіх сферах.

Необхідні фахівці які спроможні: аналізувати структуру господарства та соціальної сфери окремих регіонів, формувати висновки і пропозиції щодо її оптимізації; розраховувати та прогнозувати соціально-економічні зміни з врахуванням регіональних особливостей; розраховувати затрати та економічні вигоди від різних форм удосконалення та інновацій у регіонах, виходячи із врахування тих чи інших особливостей (трансграничності, поліетнічності, природничої різноманітності, поліконфесійності тощо); аналізувати туристично-рекреаційну значимість регіону, виходячи із наявного потенціалу та

інфраструктури із метою підвищення конкурентноспроможності регіону; обґрунтовувати перспективні напрями розвитку того чи іншого напрямку господарства в певному регіоні, враховуючи при цьому наявний власний потенціал економічних (виробничих) ресурсів – землі, праці, капіталу та підприємницького таланту; оцінювати чинники формування соціально-економічних процесів певного регіону та пропонувати заходи щодо їх перепланування; організовувати і проводити оцінювання рівня людського розвитку різних областей, районів, шукати причини їх відмін та розробляти програми, що будуть сприяти подоланню таких відмін та підвищенню даного індексу; застосовувати психологічні методики у розв’язанні соціальних проблем регіонів; прогнозувати можливі наслідки змін у вітчизняному законодавстві з питань збалансованого розвитку регіонів; проводити розрахунки різних показників соціально-економічного розвитку регіону; володіти методикою викладання курсу «Географія України» в середній школі, застосовуючи регіональний підхід; вдало залучати учнів до науково-дослідницької роботи, яка допоможе їм простежити регіональні відмінності та особливості в Україні; сприяти вихованню майбутнього фахівця в різних галузях, який володіє та розуміє принципи регіоналістики та регіональні підходи до вирішення різних суспільних питань; обґрунтовувати необхідність і доцільність вибору різних варіантів стратегій соціально-економічного розвитку територій; проводити та робити прогнозну оцінку всіх суспільно-географічних процесів та явищ у різних регіонах нашої держави.

Перелік завдань, які можуть виконувати бакалаври підготовлені відповідно ОП «Регіональний розвиток і просторове планування», зумовлює широкий вибір сфер трудової діяльності та гнучкого працевлаштування у: державних органах виконавчої влади; органах місцевого самоврядування; закладах середньої освіти; консалтингових фірмах; торговельних та оптово-посередницьких організаціях; туристичних та рекламних агенціях; господарствах агробізнесу; державних органах соціального захисту населення; благодійних фондах; управліннях внутрішньої політики та культури; управліннях економіки, транспорту та зв’язку різних рівнів (обласних, районних); управліннях екології, туризму, охорони природи та інших організаціях.

Члени проектної групи:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Назва закладу вищої освіти

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Регіональний розвиток і просторове планування»

**першого рівня вищої освіти
за спеціальністю № 106 Географія
галузі знань № 10 Природничі науки
Кваліфікація: бакалавр з географії,
менеджер (управитель) регіонального розвитку**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ*

Голова вченої ради

_____ / _____ /

(протокол № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

Ректор _____ / _____ /

(наказ № __ від " __ " _____ 20__ р.)

Чернівці
2020 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

" РОЗРОБЛЕНО "

Робочою групою _____

ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Керівник робочої групи

«__» _____ 20__ р.

" УХВАЛЕНО "

на засіданні кафедри _____

ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № _____

від «__» _____ 20__ р.

Зав. кафедрою _____

" СХВАЛЕНО "

Вченою радою факультету /інституту

Протокол № _____

від «__» _____ 20__ р.

Голова Вченої ради факультету /інституту

" ПОГОДЖЕНО "

Начальник навчального відділу

ЧНУ ім. Юрія Федьковича

_____ Я.Д. Гарабajів

«__» _____ 20__ р.

" РЕКОМЕНДОВАНО "

Науково-методичною комісією вченої ради

ЧНУ ім. Юрія Федьковича

Протокол № _____ від «__» _____ 2020 р.

Голова комісії університету _____ В.О. Балух

ПЕРЕДМОВА

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я та по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи: Костащук Іван Іванович	доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, ДК 093176 від 18.01.2007р.; Доцент кафедри географії України та регіоналістики 12ДЦ №024351, від 14.04.2011р.
Члени робочої групи		
Джаман Василь Олексійович	професор, завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Доктор географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, ДД 3003813 від 16.09.2004; Професор кафедри географії України, картографії та геоінформатики 02ПР №004182 від 16.02.2006
Заячук Мирослав Дмитрович	доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Доктор географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, ДД 005598 від 01.07.2016 р.; Доцент кафедри географії і картографії України 02ДЦ №000958, від 19.02.2004р.
Заблотовська Наталія Василівна	доцент кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та

	університету імені Юрія Федьковича	соціальна географія”, ДК 067192 від 23.02.2011р.; Доцент кафедри географії України та регіоналістики 12 ДЦ №035473, від 31.05.2013р

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботі, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи						
Косташук Іван Іванович	к.геог.н., доцент кафедри географії України та регіоналістики	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 2003р. Магістр географії РН №23429491 від 30.06.2003р	У вересні 2019 року захищена докторська дисертація на тему: «Формування релігійного простору та його вплив на суспільні процеси» за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та	15	п. 2, 3, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 18, додатку до Ліцензійних умов 1. Косташук І.І. Релігійний простір України: суспільно-географічне дослідження : монографія. Чернівці: ЧНУ, 2018. 512 с 2. Kostaschuk Ivan, Mruchkovskiy Petro. Ethnic and religious factor in the development of Ukrainian regions: socio-geographical analysis. <i>Journal of Education, Health and Sport</i> . 2018. Vol. 8. № 2. S. 165-173. 3. Kostaschuk Ivan, Yavorska Victoria. Religious activity of population as factor of manifestation of social troubles associated with health and safety. <i>Journal of Education, Health and Sport</i> . 2018. Vol. 8. № 11. S. 751-762. 4. Kostaschuk Ivan. Religious activity of the population as factor of influence on the demographic processes. <i>Journal of Education, Health and Sport</i> . 2019. Vol. 9. № 1. S. 417-427. Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує науковою роботою студентів та магістрантів. Депутат районної в місті Чернівці ради (2010 – 2015 р.) Депутат Чернівецької обласної ради (2014-2020 р.) Займає посаду професора кафедри методики викладання природничих та математичних дисциплін ІШПО в Чернівецькій області Викладач вищої категорії, викладач-методист..	Одеський національний університет імені І.І.Мечнікова, кафедра економічної та соціальної географії і туризму Тема: Вивчення навчально-методичної роботи кафедри економічної та соціальної географії і туризму, та пріоритетних напрямків наукових

			соціальна географія”, ДК 093176 від 18.01.2007р.; тема кандидатської дисертації «Географічні особливості формування національної структури населення в етноконтактних зонах (на прикладі Чернівецької області)» Доцент кафедри географії України та регіоналістики 12ДЦ №024351, від 14.04.2011р.			досліджень. Наказ № 135-ОП від 13.03.2019р Захист докторської дисертації 18.09.2019р. в спеціалізованій вченій раді Д 26.163.01 в Інституті географії НАН України
--	--	--	--	--	--	---

Члени проєктної групи

Джаман Василь Олексійович	Завідувач кафедри географії України та регіоналістики, д.геогр.н., проф.	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича 1982р. географія, географ-викладач ЖВ-І № 112976 від 12.06.1982	Доктор географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, ДД 3003813 від 16.09.2004; Тема дисертації «Регіональні системи	38	П. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17 додатку до Ліцензійних умов Автор понад 200 наукових праць. 1. Dzhaman V. Big towns: Territorial-Functional Organization and Strategy of Development (the Case of Chernivtsi) / Dzhaman V., Koliadynskyy P. – Saarbrucken : LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. - 226 p. (Germany). http://www.abebooks.com/9783659459504/Big-towns-Dzhaman-Vasyl-Koliadynskyy-3659459504/plp 2. Dzhaman V. Technical approaches to the geographical investigations of the dynamics of socio-economic condition of the rural settlements during the transition period (based on the example of Ivano-Frankivsk region, Ukraine) / V.Dzhaman, I. Kovbas, Ya. Dzhaman. // Lucrarile Seminarului Geografic «Dimitrie Cantemir» (Dimitrie Cantemir	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, кафедра географії України, Тема: Навчальний план і методичне забезпечення спеціальності
---------------------------	--	--	--	----	--	---

			<p>розселення: демогеографічний аналіз (на прикладі Західного регіону України)», Професор кафедри географії України, картографії та геоінформатики 02ПР №004182 від 16.02.2006</p>		<p>Geographic Journal – англ.) / - 2015. - Vol. 39, № 1. – P. 99-108. (Румунія, Ясси). (Наукометричні бази: 1) Index Copernicus та ін.). http://www.seminarcantemir.uaic.ro/index.php/cantemir/article/view/1020</p> <p>3. Valeriy P. Rudenko, Vasyl O. Dzhaman, Zhanna I. Buchko, Yaroslav V. Dzhaman, Petro V. Mruchkovskyy. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions of Ethnic Tourism in Multi-ethnic Urban Settlements. The Case of Chernivtsi City, Ukraine/ Journal of Settlements and Spatial Planning – 2016.- Vol.7, #2. – P.157-165. (Румунія, Клуж-Напока). Наукометричні бази: Scopus та ін.). http://jssp.reviste.ubbcluj.ro/arhiva/v7n22016en.html</p> <p>4. Vasyl Dzhaman, Ivan Kostaschuk, Yaroslav Dzhaman. Religious Tourism as a Scientific Category of Social-Geographic Research. / Science Review. - № 8(15). - September 2018. - P.8-14. (Польща, Варшава). (Наукометричні бази: Index Copernicus та ін.). http://archive.ws-conference.com/wp-content/uploads/sr8_15.pdf</p> <p>5. Dzhaman V., Czaplinska A., Dzhaman Ja. International functions large Cities of Ukraine (on the Chernivtsi Example) // Slupskie Prace Geograficzne . – Nr. 14.- Slupsk: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej w Slupsku, 2017. – S. 61-78 (Польща, м. Слупськ). (Наукометричні бази: Index Copernicus та ін.). https://spg.apsl.edu.pl/baza/wydawn/spg14/spg04.pdf</p> <p>6. Dzhaman V., Kostaschuk I., Hrytsevych V. Religions Romanian – Speaking Communities of Chernivtsi region // Bintel. - 2019.- # 1.- S. 65-70.</p> <p>7. Czaplinski P., Dzhaman V. Problems of the Ukrainian labor market // Journal of Geography, Politics and Society. – 2019. – Vol. 9, № 4. – P. 24-34. (Польща, Гданськ). (Наукометричні бази: Index Copernicus та ін.)</p> <p>Вчений секретар спеціалізованої вченої ради (К 76.051.04) географічного факультету Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Відповідно до постанови «Кабінету Міністрів Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» неодноразово призначався головою та членом експертної комісії по ліцензуванню та акредитації. Є членом редколегії наукових журналів та збірників:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науковий вісник Чернівецький національний університет. Серія «Географія» 2. Науковий вісник Східноєвропейського університету ім.Л.Українки. Серія «Географічні науки» 	<p>«Географія України». Наказ : №187-ОП від 25.03.2015р.</p> <p><i>Нове заплановане на 2020р. у Львівський національний університет імені І.Франка, Кафедра географії України</i></p>
--	--	--	--	--	---	---

					3. Slupskie Prace Geograficzne(Польща, м.Слупськ) Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керівник наукової школи. Керує роботою магістрантів, аспірантів, докторантів (захищені 8 кандидатів та 1 доктор геогр. наук)	
Заячук Мирослав Дмитрович	д.геог.н., доцент кафедри географії України та регіоналістики ,	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича 1997р. географія, географ- викладач ВЕ №001096 від 17.06.1997р	Доктор географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, ДД 005598 від 01.07.2016 р.; Тема дисертації «Формування та геопросторова організація фермерства України (теорія та практика суспільно- географічного дослідження)» Доцент кафедри географії і картографії України 02ДЦ №000958, від 19.02.2004р.	22	пп. 1, 2, 3, 5, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 18 додатка до Ліцензійних умов 1. Заячук М. До питання визначення сільськогосподарської спеціалізації фермерства України / М. Заячук, О. Заячук // Від географії до географічного українознавства: еволюція освітньо-наукових ідей та пошуків (до 140-річчя започаткування географії у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича): Матеріали міжнар. наук. конф. (11-13 жовтня 2016 р. Чернівці). – Чернівецький нац. ун-т, 2016.- 204 с. 2. Заячук М. Економіко-математичне моделювання оптимального землекористування у фермерському укладі України / М. Заячук, Н. Заблотовська, О. Заячук // Економічна та соціальна географія / [Я. Б. Олійник (відн. ред) та ін.] – 2017. – Вип. 77. – С. 19-25. 3. Valeriy Rudenko, Myroslav Zayachuk, Zhanna Buchko, Hanna Ieremiia. Farming Economies in Ukraine by Resource Potential Aggregate / Valeriy Rudenko // Human Geographis - Journal of Studies and Research in Human Geography. - Vol.11. - No.2. - November, 2017 [www.humangeographies.org.ro]. – P.231-240. (Scopus). 4. Заячук М., Семенюк Л. Спеціалізація фермерських господарств Кіровоградської області (1995-2015 рр.) / М. Заячук, Л. Семенюк // Науковий вісник Чернівецького національного університету. Випуск 793. Географія, 2017. – С.10-17. (Журнал зареєстрований у наукометричній базі International Index Copernicus) 5. Rudenko V., Hryhorkiv V., Zaiachuk M., Ishchenko S. Social-geographic approaches to application of economic-mathematical modeling in predicting the place of Ukrainian farming economies in food market commoditization // Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – Вип. 23 (2). – С. 26-32. (Журнал зареєстрований у наукометричній базі International Index Copernicus). 6. Руденко В.П., Заячук М.Д., Руденко С. В. Оцінка сукупного ресурсного потенціалу фермерських господарств України /В.Руденко,	Захист докторської дисертації у 2016 році <i>Нове заплановане на 2020р. у Львівський національний університет імені І.Франка, Кафедра географії України</i>

				<p>М.Заячук, С.Руденко // Науковий вісник Чернівецького національного університету. Випуск 793. Географія, 2017. – С.4-9. (Журнал зареєстрований у наукометричній базі International Index Copernicus).</p> <p>7. Заячук М.Д. Класифікація фермерських господарств Херсонської області /Науковий вісник Херсонського державного університету Серія: Географічні науки Випуск 7 - Херсон, 2017. – С.50-56. (Журнал у Index Copernicus International)</p> <p>8. Заячук М. До питання класифікації фермерських господарств Херсонської області // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення», м. Херсон, 5-6 жовтня 2017 р. [За заг. ред. І.Пилипенка, Д. Мальчикової] – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – С. 81-83.</p> <p>9. Заячук М. Д. Територіальні відміни рівня знань випускників закладів загальної середньої освіти / М. Д. Заячук, Ю. О. Білоус. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки. – 2019. – №11. – С. 31–38. (Журнал у Index Copernicus International)</p> <p>10. Заячук М. Д. Типізація адміністративних одиниць Чернівецької області за якістю знань учнів (на матеріалах ЗНО 2016 та 2017 років). /М. Д. Заячук, Ю.О. Білоус. – Міжнародна конф., присвяч. 100-річчю Національної академії наук України. Географічна наука та освіта: від констатації до конструктивізму (28-29 вересня 2018 р.): Зб. наук. праць. – К., 2018. – 232 с. – С. 215-216.</p> <p>11. Заячук М.Д., Заячук О.Г. Використання топологічних характеристик території при обґрунтуванні виділення освітніх округів в адміністративному районі. – Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю геогр. фак-ту Київського нац. ун-ту ім. Т. Шевченка (м. Київ, 30-31 березня 2018 р.). – К: Прінт-Сервіс, 2018. – 361 с. – С. 300-302.</p> <p>Участь у роботі спеціалізованої вченої ради К 76.051.04 Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Д.35.051.08 Львівського національного університету імені Івана Франка.</p> <p>Голова Басейнової ради Пруту і Сірету.</p> <p>Член галузевої експертної ради з галузі знань 10 Природничі науки Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Депутат Чернівецької міської ради (2010 – 2015 р.) Заступник голови Чернівецької обласної державної адміністрації (2018 – 2019 р.) Бере</p>
--	--	--	--	---

					участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує науковою роботою студентів та магістрантів, аспірантів Вчитель географії Чернівецького ліцею №4 вчитель-методист	
Заблотовська Наталія Василівна	к.геог.н., доцент кафедри географії України та регіоналістики	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 2004р. Магістр географії РН №25468046 від 30.06.2004р	Кандидат географічних наук за спеціальністю 11.00.02 – “економічна та соціальна географія”, ДК 067192 від 23.02.2011р.; Тема дисертації «Демогеографічні процеси в регіоні Центрального Поділля (на прикладі Хмельницької області)» Доцент кафедри географії України та регіоналістики 12 ДЦ №035473, від 31.05.2013р	15	п. 2, 9, 11, 13, 14, 16, 17 додатку до Ліцензійних умов 1. Olexandra Chubrey, Natalia Zablottovska , Oksana Zayachuk. Territorial differences in educational achievements in geography of the students of comprehensive institutions of the Chernivtsi region (on the example of the External Independent Testing (EIT) in geography) / - / Lucrarile Seminarului Geografic «Dimitrie Cantemir» (Dimitrie Cantemir Geograph Journal)/ - 2015. - Vol. 39, # 1.- P. 121-130. (Румунія, Ясси: “Alexandru Ioan Cuza” Universite From Iasi) h –ISSN 1222 – 989 X. Index Copernicus (Польща), Ulrichsweb (США), SCOPIO - P.121-130. http://www.seminarcantemir.uaic.ro/index.php/cantemir/article/view/1025 2. Nataly ZABLOTOVSKA , Olha DANILOVA, Inna PASHANIUK FEATURES OF INNOVATIVE MANAGEMENT OF REFORMATORY CHANGES IN SYSTEM OF THE LAND RELATIONS/ The USV Annals of Economics and Public Administration (The Annals of the Stefan cel Mare University of Suceava, Fascicle of the Faculty of Economics and Public Administration)/ - 2017 - Vol 17, No 1(25) (2017) - P 72 – 78/ 3. Заячук М. Економіко-математичне моделювання оптимального землекористування у фермерському укладі України / М. Заячук, Н. Заблотовська , О. Заячук // Економічна та соціальна географія / [Я. Б. Олійник (відн. ред) та ін.] – 2017. – Вип. 77. – С. 19-25. Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує науковою роботою студентів та магістрантів. Вчитель географії Чернівецького СЗОШ №22	Одеський національний університет імені І.І.Мечнікова, кафедра економічної та соціальної географії і туризму Тема: «Вивчення засад дослідження розвитку регіону з урахуванням властивостей та впливу на нього геодинамічних процесів» Наказ № 135- ОП від 13.03.2019
члени проектної групи від стейкхолдерів						

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

- 1.
- 2.
- 3.

Профіль освітньої програми
«Регіональний розвиток і просторове планування»
зі спеціальності № 106 "Географія"

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Географічний факультет Кафедра географії України та регіоналістики
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти перший – бакалаврський, спеціальність – Географія освітня програма - «Регіональний розвиток і просторове планування» Кваліфікація: бакалавр з географії, менеджер (управитель) регіонального розвитку
Офіційна назва освітньої програми	«Регіональний розвиток і просторове планування»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Освітня програма впроваджена у 2020 році; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Україна; первинна акредитація у 2023 році.
Цикл/рівень	НРК України – 7рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність загальної середньої освіти Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua
2 – Мета освітньої програми	
Формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні та практичні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі географічних наук, основних принципів управління регіональним збалансованим розвитком та просторовим плануванням різних природничих і суспільних процесів та явищ в умовах ринкової економіки, з метою підвищення конкурентоспроможності регіонів України та сприяння соціальному партнерству, педагогіки та методики викладання географії у загальноосвітніх закладах освіти різних рівнів та типів.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за	10 – Природничі науки 106 – Географія ОП - «Регіональний розвиток і просторове планування» Обов'язкові навчальні модулі – 69,2%, з них: дисципліни

наявності))	загальної підготовки – 38% , професійної підготовки – 46%, практичної підготовки – 16%. Блок вибіркових дисциплін – 30,8%, з них, що розширюють: загальні компетентності – 12%, професійні – 88%.
Орієнтація освітньої програми	<u>Освітньо-професійна. Відповідно до МСКО має прикладну орієнтацію.</u> Програмою передбачено оволодіння теоретичними та практичними знаннями, які сформують основні компетентності необхідних для виконання різних обов'язків, а саме: 1) у закладах загальної середньої освіти різних рівнів та типів; 2) на посадах органів державного управління та місцевого самоврядування, що займаються моніторингом регіонального збалансованого розвитку; 3) науково-дослідницьких установ, для дослідження територіальних відмін розвитку соціогеосистем та їх складових; 4) прикладну складову, що передбачає застосування географічних знань, умінь та навичок у вирішенні проблем просторового планування та сталого розвитку на регіональному та місцевому рівні.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Перший рівень (бакалаврський) вищої освіти в галузі знань «Природничі науки» із спеціальності «Географія» за освітньою програмою «Регіональний розвиток і просторове планування». Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з фундаментальних фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру в галузі географії, просторового планування та регіонального розвитку, та викладання географічних дисциплін у середніх загальноосвітніх і спеціалізованих навчальних закладах. <i>Ключові слова:</i> Географія, просторове планування, регіональний збалансований розвиток, регіональне природокористування, менеджмент регіонального розвитку, загальноосвітній заклад.
Особливості програми	Виробнича практика в обсязі 16 % від загального обсягу освітньої програми. навчання студентів передбачає можливість міжнародної мобільності на 3 та 4 курсах у ВНЗ Польщі, Чехії, Румунії та інших країн. Освоєння програми вимагає обов'язкового проходження навчальних та виробничих практик в організаціях та органах місцевого самоврядування (об'єднаних територіальних громад, далі ОТГ), які займаються моніторингом регіонального розвитку та просторовим плануванням і розробкою стратегій соціально-економічного розвитку окремих адміністративних одиниць, а також педагогічної практики.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Наукові дослідження та розробки; середня освіта; органи державного управління та місцевого самоврядування. Географ, географ-економіст, фахівець з міського та районного планування, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, вчитель середнього навчально-виховного закладу,
Подальше навчання	Випускники мають право і можливості для продовження освіти за програмами магістрів з географії та інших спеціальностей..
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	<p>Студентсько-центричне навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, тощо.</p> <p>Система методів навчання базується на принципах цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність тощо.</p> <p>Поєднання лекцій, практичних занять із розв’язанням ситуаційних завдань та використанням ділових ігор, тренінгів, що розвивають лідерські навички та уміння працювати в команді, консультації з викладачами, написання наукових статей.</p>
Оцінювання	<p>Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, звіти з практики, захист курсових робіт. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Державна атестація – державний комплексний іспит</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання географії та практичні проблеми у професійній діяльності або навчанні, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін.</p> <p>ЗК 2. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання на практиці. Керуючись знаннями та навиками професійної діяльності приймати науково обґрунтовані рішення .</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін.</p> <p>ЗК 5. Здатність до письмової й усної комунікації. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність нести відповідальність за результати своєї діяльності та діяльності інших осіб у певних ситуаціях. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, навички роботи в команді. Вміти реально оцінювати власні можливості, результати та шляхи їх досягнення при розробці проектів та вирішенні завдань.</p> <p>ЗК 7. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.</p> <p>ЗК 8. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства. Сприяти та пропагувати принципи охорони навколишнього середовища, збереження та раціонального використання природних умов та ресурсів.</p>

	<p>ЗК 9. Здатність взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи; застосування норм і цінностей професійної етики для прийняття рішень і реалізації. Та здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань при проектуванні чи плануванні розвитку регіонів.</p> <p>ЗК 10. Здатність навчатися та самонавчатися. Здатність постійно підвищувати свою професійну кваліфікацію, світоглядну і громадянську, державницьку позицію шляхом самоосвіти і самовдосконалення.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Знання наукових теорій, концепцій і парадигм географії та здатність до системного географічного мислення;</p> <p>ФК 2. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й умінь їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності;</p> <p>ФК 3. Здатність використовуючи професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах, розуміти основні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації.</p> <p>ФК 4 Здатність застосовувати умінь роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації у географічних дослідженнях;</p> <p>ФК 5. Картографічна компетентність: умінь давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів;</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів;</p> <p>ФК 7. Здатність проводити просторовий аналіз урбанізованих систем на основі кількісних і якісних даних, здійснювати регіональну діагностику на основі міського і районного планування; та ідентифікувати, вимірювати та оцінювати фактори у просторово-часовому континуумі для моделювання траєкторій розвитку міст, регіонів і країн, визначати їх інноваційно-інвестиційний потенціал;</p> <p>ФК 8. Здатність вибирати та застосовувати різні методи досліджень процесів регіоналізації, умінь ідентифікувати, аналізувати й оцінювати економічні, соціальні та екологічні проблеми процесів регіоналізації у їх просторовій перспективі.</p> <p>ФК 9. Здатність виявляти та оцінювати вплив глобалізації на регіони та просторові моделі світової економіки.</p> <p>ФК 10. Здатність застосовувати навички методів проектування, моделювання та управління процесами регіонального розвитку; та застосовуючи географічні та міждисциплінарні підходи до</p>

	<p>розробки різних стратегій та проектів розвитку міст, регіонів і країн, проводити їх оцінку та експертизу;</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх навчальних закладах.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Знання:</p> <p>ПРН 1. Базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін;</p> <p>ПРН 2. Базові знання географічних наук України і світу: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо;</p> <p>ПРН 3. Базові знання картографії, принципи і методи створення картографічних моделей, способи картографічного зображення;</p> <p>ПРН 4. Базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур;</p> <p>ПРН 5. Базові знання з економічної та соціальної географії України і світу, країнознавства;</p> <p>ПРН 6. Особливості процесів глобалізації економічного, соціального, політичного, культурного і духовного розвитку людства, головні закономірності розвитку глобальних проблем, глобалізації, глобалістики;</p> <p>ПРН 7. Зміст основ філософії, правознавства, психології, педагогіки, що сприяє розвитку загальної культури й соціалізації особистості, в обсязі, необхідному для встановлення причинно-наслідкових зв'язків, здатність використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.</p> <p>ПРН 8. Форми, методи і прийоми навчальної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>ПРН 9. Науково-теоретичні та практичні основи регіоналістики, функції, принципи і методи управління регіональним розвитком;</p> <p>ПРН 10. Теоретичні основи і прикладні аспекти застосування геоінформаційних систем та технологій в регіональних дослідженнях.</p> <p>Уміння і навички:</p> <p>ПРН 11. Спілкуватися іноземною мовою за фахом;</p> <p>ПРН 12. Збирати, систематизувати, опрацьовувати та аналізувати наукову і технічну інформацію для вирішення географічних завдань;</p> <p>ПРН 13. Планувати, організовувати і проводити стаціонарні, напівстаціонарні та польові географічні спостереження;</p> <p>ПРН 14. Створювати картографічні моделі, оформляти картографічні твори з використанням сучасних методів та технологій;</p> <p>ПРН 15. Використовувати спеціальне програмне забезпечення для обробки статистичних даних та отримання нової інформації про суспільні об'єкти і процеси;</p> <p>ПРН 16. Володіти навичками комплексного географічного аналізу територій;</p> <p>ПРН 17. Проводити аналіз регіонального розвитку та давати оцінку регіонального потенціалу;</p>

	ПРН 18 Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, інтелектуальної доброчесності, професійного кодексу поведінки.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень суспільно-географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з природничої та економічної і соціальної географії у процесі навчання здобувача. Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ЧНУ ім. Ю. Федьковича, власний сайт факультету, сайт кафедри географії України та регіоналістики, необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди бібліотеки університету, репозитарій, фондів матеріал кафедри та картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ЧНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, розроблені силабуси
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ВНЗ.
Міжнародна кредитна мобільність	Угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1) на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ВНЗ країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачається

Перелік компонент ОП

	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю	1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Обов'язкові компоненти ОП											
ЗПО 1	Іноземна мова	6	іспит	+	+	+					
ЗПО 2	Актуальні питання історії та культури України	5	іспит	+							
ЗПО 3	Загальне землезнавство	4	іспит	+							
ЗПО 4	Геологія загальна та історична з основами геоморфології	4	іспит	+							
ЗПО 5	Українська мова	3	іспит		+						
ЗПО 6	Географія ґрунтів	4	іспит		+						
ЗПО 7	Гідрологія з основами океанології	4	іспит		+						
ЗПО 8	Психологія	3	залік			+					
ЗПО 9	Метеорологія	3	іспит			+					
ЗПО 10	Ландшафтознавство	4	іспит				+				
ЗПО 11	Філософія	4	іспит				+				
ЗПО 12	Педагогіка з основами педмайстерності	5	іспит				+				
ЗПО 13	Професійна іноземна мова	3	залік					+			
ЗПО 14	Географія ПРП України	3	іспит					+			
ЗПО 15	Методика викладання географії України	4	залік							+	
ЗПО 16	Теорія та методологія географічної науки	4	іспит								+
ППО 1	Топографія	5	іспит	+							
ППО 2	Картографія, геоматика з основами ДЗЗ	5	іспит		+						
ППО 3	Вступ до територіального планування	4	залік			+					
ППО 4	ГІС	5	іспит			+					
ППО 5	Етногеографія України	4	іспит				+				
ППО 6	Регіональна економічна і соціальна географія	4	іспит					+			
ППО 7	Географія населення та розселення	5	іспит					+			
ППО 8	Фізична географія України	5	іспит					+			

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Регіональний розвиток і просторове планування» спеціальності 106 «Географія» проводиться у формі складання комплексного державного іспиту та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з географії, менеджер (управитель) регіонального розвитку, освітня програма - «Регіональний розвиток і просторове планування»

Комплексний екзамен проводиться з фахових дисциплін нормативної складової. Екзамен проводиться в усній формі. Зміст білетів відповідає вимогам стандарту вищої освіти, відображає теоретичні основи та практичні особливості дослідження географії та особливостей викладання географії в школі.

У процесі підготовки до державного екзамену проводяться консультації з усіх дисциплін, програми та завдання з яких включено до білетів ЕК. Екзаменаційною комісією під час роботи дотримуються вимоги Положення «Про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. Під час оцінювання чітко визначаються критерії оцінювання відповідей на запитання. Загальна оцінка формується відповідно сумарним значенням оцінювання за кожне окреме запитання білету.

